

**PANEVĖŽIO JUOZO MILTINIO GIMNAZIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PANEVĖŽIO JUOZO MILTINIO GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ
TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS APRAŠO TVIRTINIMO**

2023 m. lapkričio 10 d. Nr. V-297
Panevėžys

Vadovaudamasi Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis 2017 m. kovo 22 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-190:

1. Tvirtinu pridedamą Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašą (5 lapai).

2. Pavežu Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašą:

2.1. mokytojai Ritai Štaupienai paskelbti gimnazijos interneto svetainėje;

2.2. sekretorei Ritai Bugaveckienei išsiųsti, supažindinti darbuotojus, TAMO pranešimu;

2.3. klasių vadovams išsiųsti, supažindinti mokinius ir jų tėvus, TAMO pranešimu.

3. Pripažįstu direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymą Nr. V-154 „Dėl Panevėžio Juozo Miltinio poveikio priemonių taikymo rekomendacijų netinkamai besielgiantiems mokiniams“ netekusiu galios.

Direktorė

Ramutė Stasevičienė

Parengė

L. Urbonienė

2023-11-10

PANEVĖŽIO JUOZO MILTINIO GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) parengtas vadovaujantis 2012 m. rugpjūčio 28 d. LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“, atsižvelgiant į Vaiko teisių konvenciją, 1996 m. kovo 14 d. LR vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą Nr. I-1234 (su vėlesniais pakeitimais), 1991 m. birželio 25 d. LR Švietimo įstatymu Nr. I-1489 (su vėlesniais pakeitimais), 2007 m. birželio 28 d. LR Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu Nr. X-1238 (su vėlesniais pakeitimais), 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintą Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašą, 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintą Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašą, 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintą Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašą, 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintą Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašą, 2004 m. rugsėjo 17 d. Teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos įsakymą Nr. ISAK-1462 (su vėlesniais pakeitimais), gimnazijos Darbo tvarkos taisyklės, patvirtintas 2018 m. rugsėjo 3 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-176 (su vėlesniais pakeitimais), 14 metų ir vyresnio mokinio priėmimo į gimnaziją ir ugdymo sutarties sąlygas ir kitus teisės aktus.

2. Ši Tvarka reglamentuoja gimnazijos darbuotojų veiklą siekiant užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą, veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę.

3. Tvarka nustato mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, direktoriaus pavaduotojų ir kitų gimnazijos darbuotojų reagavimo į netinkamą mokinių elgesį veiksmų seką, poveikio priemonių taikymo sąlygas ir būdus, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, direktoriaus pavaduotojų funkcijas ir atsakomybę.

4. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Draudžiami daiktai** – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais: tabako gaminiai bei jų pakaitalai, elektroninės cigaretės ir jų dalys, alkoholis ir jo gaminiai, energetiniai gėrimai, narkotinės, psichotropinės bei kitos psichiką veikiančios medžiagos, -žiebtuvėliai, visų kategorijų ginklai, taip pat kiti gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, nurodyti Darbo tvarkos taisyklėse ar kituose gimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

4.2. **Netinkamas mokinio elgesys** – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

4.3. **Poveikio priemonė** – gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

4.4. **Pagrįsti fiziniai veiksmai** – su fiziniu kontaktu susiję Mokyklos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

4.5. **Ugdymosi vietos pakeitimas** – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II. POVEIKIO PRIEMONĖS IR JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

5. Gimnazijos darbuotojas, esant Tvarkoje nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

5.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;

5.2. iškviešti gimnazijos direktorių ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui, socialinį pedagogą;

5.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;

5.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus, nurodytus 22, 23 punktuose.

6. Taikant tvarkos apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

7. Tvarkoje numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai gimnazijos darbuotojas yra išnaudoję visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes, t. y. mokiniui skirtos bent 2 žodinės pastabos, parašyta pastaba TAMO dienyne, pravestas individualus pokalbis su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba vienu iš jų, TAMO pranešimu informuotas mokinio klasės vadovas, socialinis pedagogas ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai mokinio elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

8. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas gimnazijos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui ar socialinis pedagogas, mokinio tėvai.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir gimnazijos darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu privalu:

9.1. fiksuoti raštu užpildant pranešimo formą (1 priedas) ir perduoti ją Vaiko gerovės komisijos pirmininkui Tuo atveju, kai dėl ligos ar kitų pateisinamų priežasčių mokykloje nėra pirmininko, pranešimas perduodamas pirmininko pavaduotojui.

9.2. supažindinti su pranešimu mokinio tėvus per TAMO dienyne.

10. Gimnazijos darbuotojas, turintis pagrįstų įtarimų, kad mokinys gimnazijoje ar jos teritorijoje vartoja alkoholį ir jo gaminių, narkotines, psichotropines ar kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo nurodytų medžiagų, vadovaujasi ir veikia pagal Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašą.

III. UGDYMOŠI VIETOS PAKEITIMAS

11. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu ir į mokytojo žodines ir rašytinę pastabas nereaguoja.

12. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas gimnazijos socialinio pedagogo, psichologo ar kito gimnazijos direktoriaus paskirto darbuotojo jų kabinetuose arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

13. Netinkamai besielgiantį mokinį į gimnazijos socialinio pedagogo, psichologo ar kito gimnazijos direktoriaus paskirto darbuotojo kabinetą palydi iškvieštas atsakingas asmuo (socialinis pedagogas, psichologa ar kitas gimnazijos direktoriaus paskirtas darbuotojas).

14. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio

mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama Gimnazijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu, atsižvelgus į švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV. GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

15. Mokyklos darbuotojas gali išsikviesti gimnazijos direktorių, direktoriaus pavaduotoją ar socialinį pedagogą, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

16. Gimnazijos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ar socialinis pedagogas tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(ams).

V. MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

17. Jeigu gimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, gimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja gimnazijos direktorių, direktoriaus pavaduotoją ar socialinį pedagogą.

18. Gimnazijos darbuotojas ir (ar) gimnazijos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ar socialinis pedagogas turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

19. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – gimnazijos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ar socialinis pedagogas. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, policija.

20. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

21. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviesti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas gimnazijos direktoriaus paskirto gimnazijos darbuotojo.

VI. PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

22. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

22.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

22.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, gimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

22.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

22.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(iai) nereaguoja į žodinius gimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

22.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

22.6. atskirti mokinį, griauinantį bendrą klasės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje gimnazijos patalpoje, prižiūrimas gimnazijos direktoriaus paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Gimnazijos renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas gimnazijos direktoriaus paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia

mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (teisėti vaiko atstovai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

23. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojantį elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

24. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

24.1. mokinį(ius) laikant už rankos(ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

24.2. mokinį vedant už rankos;

24.3. guodžiant mokinį;

24.4. pasveikinant mokinį;

24.5. padedant neįgaliam mokiniui;

24.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

24.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

24.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;

24.9. teikiant pirmąją pagalbą.

25. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

25.1. naudojami kaip bausmė;

25.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

25.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

25.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

26. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

27. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

28. Gimnazijos darbuotojai turi būti specialiai mokomi taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksmų naudojimą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Visi skundai dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo išsamiai ir operatyviai nagrinėjami teisės aktų ir gimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

30. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus gimnazija informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

31. Su Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašu supažindinami visi gimnazijos bendruomenės nariai.

32. Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas skelbiamas viešai gimnazijos interneto svetainėje.

Juozo Miltinio gimnazijos
direktoriaus 2023-11-10
įsakymo Nr. V-297
1 priedas

.....
(gimnazijos darbuotojo vardas, pavardė, pareigos)

Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos
Direktoriui

PRANEŠIMAS
Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę

.....
(data)

Vadovaudamasi(-s) Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo 9.1. punktu, pranešu, kad

(nurodykite datą)
..... klasės mokiniui(-ei)..... pritaikyta
(mokinio vardas, pavardė)
poveikio

priemonė (pažymėkite X):

- pakeista ugdymosi vieta
- organizuotas mokinio daiktų patikrinimas
- iškvietas gimnazijos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ar socialini pedagogas
- panaudoti pagrįsti fiziniai veiksmai

Priemonė pritaikyta, nes (aprašykite aplinkybes)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
Parašas

.....
Vardas, pavardė